

Tasglu Pryfed Peillio APP – Bee Friendly / Caru Gwenyn – y camau nesaf
25 Tachwedd 2016 yn swyddfeydd Llywodraeth Cymru, y Drenewydd

Yn bresennol:

Bleddyn Lake (BL)	-	FoE Cymru
Bob Griffiths (BG)	-	OPAL
Jan Miller (JM) (by phone)	-	Bionet
Jenny Shaw (JS)	-	WBKA
Nicola Bradbear (NB)	-	Ymddiriedolaeth Bees for Development / Cyfeillgar i Wenyn Sir Fynwy
Andrew Lucas (AL)	-	Cyfoeth Naturiol Cymru
Sarah Slater (SS)	-	Cyngor Sir y Fflint
Maria Golightly (MG)	-	Grow Wild / Gerddi Kew
Simon Bilsborough (SB)	-	Llywodraeth Cymru
Leasa Fielding (LF)	-	Llywodraeth Cymru

1. Croeso a Chyflwyniadau

Rhannodd BG y wybodaeth ddiweddaraf am brosiect OPAL. Mae rhagor o gyllid wedi'i neilltuo a fydd yn galluogi ymestyn y prosiect o ddiwedd 2016 am 9-12 mis arall. Bydd y cyllid newydd yn golygu llai o ymwneud yn uniongyrchol â'r gymuned, gan ganolbwyntio mwy yn hytrach ar hyfforddi addysgwyr. Y gobaith yw datblygu prosiect OPAL Cymru posibl.

Rhannodd SB y wybodaeth ddiweddaraf am Raglen Monitro Pryfed Peillio'r DU y bydd Llywodraeth Cymru yn cyfrannu ati. Codwyd ymholiad am y cyllid sydd ar gael ar gyfer y rhaglen fonitro ac i Caru Gwenyn. Esboniodd SB fod arian ar gael yng nghyllideb ymchwil Llywodraeth Cymru i gyfrannu at y rhaglen fonitro er mwyn bodloni un o amcanion yr APP (gweithio ar lefel y DU o ran casglu data) ond yn anffodus nid oedd arian ar gael gan Lywodraeth Cymru i Caru Gwenyn y tu hwnt i ddylunio ac argraffu.

2. Rôl Hyrwyddwyr Caru Gwenyn

Roedd yr agenda'n cynnwys rhestr yn amlinellu rôl Hyrwyddwyr Caru Gwenyn – sydd wedi'i nodi isod – gyda diwygiadau y cytunwyd arnynt.

Rôl Hyrwyddwyr Caru Gwenyn

- Ymwneud yn weithredol â chymunedau a sefydliadau yn eu hardal, ac esbonio a hyrwyddo Bee-friendly / Caru Gwenyn
- Cynnig cyngor a chymorth i gymunedau a sefydliadau ar y camau y gallant eu cymryd i helpu pryfed peillio
- Cynnig adborth adeiladol i gymunedau a sefydliadau ar geisiadau drafft i Bee-friendly / Caru Gwenyn
- Rhoi gwybod i flwch post natureconservation@wales.gsi.gov.uk am unrhyw ddatganiadau o ddi-ddordeb yn y cynllun Bee Friendly / Caru Gwenyn
- Adolygu'r ceisiadau terfynol ar gyfer Bee-friendly / Caru Gwenyn gan gymunedau a sefydliadau yn eu hardal a'u dosbarthu i grŵp negeseuon e-bost Cyfeillgar i Wenyn i gael cadarnhad ac i rannu enghreifftiau da*.
- Cyfeirio cymunedau a sefydliadau a Hyrwyddwyr Caru Gwenyn eraill at wahanol ffynonellau cyllid** Rhoi cymunedau a sefydliadau Bee Friendly / Caru Gwenyn mewn cysylltiad â'i gilydd i rannu profiadau a dulliau dysgu, ac i ganfod a rhannu arferion gorau
- Annog cymunedau a sefydliadau Bee Friendly / Caru Gwenyn i gyhoeddi eu gwaith drwy gyfryngau cymdeithasol a'r wasg leol
- Cefnogi cymunedau a sefydliadau Bee Friendly / Caru Gwenyn i adeiladu ar eu prosiectau a'u datblygu mewn blynyddoedd dilynol, er mwyn cynnal eu statws Bee Friendly / Caru Gwenyn
- Adrodd yn ôl i'r Tasglu Cynllun Gweithredu ar gyfer Pryfed Peillio

*Os bydd yr Hyrwyddwr Caru Gwenyn o'r farn bod y wybodaeth yn sensitif ac nad yw'n addas ei rhannu â'r grŵp negeseuon e-bost gall ei hanfon at un Hyrwyddwr arall am gadarnhad

** Mae [Diweddariad Ariannu](#) Cyfoeth Naturiol Cymru yn rhoi trosolwg o'r arian sydd ar gael o amrywiol ffynonellau ac elusennau ar gyfer prosiectau ac achosion amgylcheddol – darllenwch <https://naturalresources.wales/about-us/funding/?lang=cy>

Camau gweithredu

- SB i ychwanegu SS at y rhestr o Hyrwyddwyr Caru Gwenu a gofyn i Bartneriaeth Bioamrywiaeth Cymru ychwanegu rhestr wedi'i diweddarau ar wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru.
- SB i ddsbarthu rhestr wedi'i diweddarau at yr holl Hyrwyddwyr Caru Gwenyn
- SB i ailddosbarthu dolen i wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru i Hyrwyddwyr Caru Gwenyn gael mynediad at y dogfennau

3. Y broses o asesu ceisiadau a dyfarnu tystysgrifau

Yn dilyn rhywfaint o drafodaethau, y consensws oedd y dylai'r broses ar gyfer asesu a dyfarnu tystysgrifau fod fel a ganlyn;

- trafod y camau arfaethedig â Hyrwyddwr Caru Gwenyn lleol
- yr Hyrwyddwr Caru Gwenyn i roi gwybod i NatureConservation@Wales.GSI.Gov.UK am ddi-ddordeb yn y cynllun
- cyflwyno'r ceisiadau terfynol i NatureConservation@Wales.GSI.Gov.UK
- Llywodraeth Cymru i gofnodi'r ceisiadau, cydnabod ei bod wedi derbyn y ceisiadau a'u hanfon ymlaen at yr Hyrwyddwr Caru Gwenyn perthnasol
- yr Hyrwyddwr Caru Gwenyn lleol i asesu'r cais terfynol a'i ddsbarthu i'r grŵp negeseuon e-bost Caru Gwenyn am gadarnhad ac i rannu enghreifftiau da *
- yr Hyrwyddwr Caru Gwenyn i roi gwybod i Lywodraeth Cymru os yw'n teimlo bod y cais yn llwyddiannus neu roi adborth i'r ymgeisydd pan fydd angen gweithredu ymhellach.
- Llywodraeth Cymru i gyhoeddi llythyr llongyfarch, tystysgrif a logo.

*Os bydd yr Hyrwyddwr Caru Gwenyn o'r farn bod y wybodaeth yn sensitif ac nad yw'n addas ei rhannu â'r grŵp negeseuon e-bost gall ei hanfon at un Hyrwyddwr arall am gadarnhad

4. Ceisiadau presennol

Rhoddodd LF wybod i'r grŵp am y 3 chais a ddaeth i law; Ysgol y Gelli, Cymdeithas Tai Bron Afon a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Roedd y grŵp yn teimlo y dylai Llywodraeth Cymru gydnabod ceisiadau ac ati er mwyn ychwanegu urddas i'r cynllun. Dosbarthodd LF lythyrau templed drafft (cydnabyddiaeth, cais llwyddiannus a chais aflwyddiannus). Cyflwynodd y grŵp ei sylwadau ar y templedi. Holodd BG a fyddai modd ychwanegu logo Caru Gwenyn at y templedi.

Adolygodd y grŵp geisiadau Ysgol y Gelli a Chymdeithas Tai Bron Afon a chytuno bod y sefydliadau hyn wedi cwblhau'r camau angenrheidiol ac y dylent gael tystysgrif a logo cyn gynted â phosibl.

Mynegodd JM rywfaint o bryderon ynghylch dosbarthu ceisiadau i'r holl Hyrwyddwyr Caru Gwenyn rhag ofn eu bod yn cynnwys gwybodaeth sensitif. Cytunwyd y byddai'r Hyrwyddwr Caru Gwenyn yn mynd i'r afael â'r mater hwn gan ddefnyddio ei ddisgresiwn i benderfynu p'un ai oedd unrhyw un o'r ceisiadau'n cynnwys data sensitif a dim ond rhannu'r rheini ag un Hyrwyddwr Caru Gwenyn arall.

Cynhaliwyd trafodaeth ynghylch lefel yr ymrwymiad sy'n briodol i sefydliad mwy ymgymryd ag ef cyn ennill statws Caru Gwenyn. Cytunodd y grŵp y byddai'n ddefnyddiol i sefydliadau fel Awdurdodau Lleol gael sicrwydd bod y sefydliad i gyd yn cael ei gofrestru ar gyfer y cynllun Caru Gwenyn yn hytrach na dim ond rhan ohono, cyn cael ardystiad. Cytunodd y grŵp i holi JM a fyddai'n fodlon trafod â'r cyswllt yng Nghonwy a fyddai'n bosibl i'r Cabinet gefnogi'r cynllun.

Camau gweithredu

- LF i ysgrifennu at Ysgol y Gelli a Bron Afon i roi gwybod iddynt eu bod wedi llwyddo a rhoi tystysgrif a logo iddynt.

- JM i drafod â'r cyswllt yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy y posibilrwydd o ofyn a chael cefnogaeth y Cabinet i gefnogi'r cynllun cyn ei gymeradwyo
- LF i ymchwilio i'r posibilrwydd o ychwanegu logo Caru Gwenyn at lythyrau templed Llywodraeth Cymru – WEDI GWNEUD HYN (nid yw'n bosibl oherwydd canllawiau brandio Llywodraeth Cymru).

5. Rheoli prosiect ac adrodd

Esboniodd SB fod Llywodraeth Cymru yn awyddus i hyrwyddo defnyddio pecyn arolwg Polli:nation OPAL fel ffordd o arwain y gweithgareddau monitro ac adrodd mae'n eu cynnal a sicrhau cysondeb o ran y broses fonitro.

Cynigiodd BG i fod yn gyswllt i gynnig cyngor a monitro ac arolygu agweddau ar Caru Gwenyn yng Nghymru.

Gofynnodd BG a oedd dolen Polli:nation ar gael ar wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru. Cadarnhaodd LF ei bod wedi'i nodi yn y Canllaw Gweithredu ond nad oedd yn meddwl ei bod yn un o'r prif ddolenni ar dudalen APP gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru.

Esboniodd BG hefyd y bydd data'r arolwg OPAL sydd eisoes wedi'i gyflwyno ar gael yn llwyr erbyn y gwanwyn nesaf, ac y bydd modd ei chwilio. Y gobaith yw y bydd hyn yn ennyn mwy o ddi-ddordeb mewn monitro a diweddarau canlyniadau.

Camau gweithredu

- LF i ofyn i Bartneriaeth Bioamrywiaeth Cymru ychwanegu dolen Polli:nation OPAL at wybodaeth am Caru Gwenyn ar wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru – WEDI GWNEUD
- Pawb i gyfeirio unrhyw ymholiadau ynghylch arolygu a monitro at BG
- BG i anfon dolen i brofi'r data mae modd ei chwilio at LF

6. Cyfleoedd Cyllido

Trafodwyd cyfleoedd cyllido fel rhan o eitem 2 ar yr agenda. Awgrymwyd bod diweddariad ariannu Cyfoeth Naturiol Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth y gallai Hyrwyddwyr Caru Gwenyn ei ddefnyddio i gyfeirio at gymunedau a sefydliadau (ar gael yn <https://naturalresources.wales/about-us/funding/?lang=cy>). Awgrymwyd hefyd y gallai Hyrwyddwyr Caru Gwenyn ddsbarthu manylion unrhyw gynlluniau lleol y byddant yn dod i wybod amdanynt a allai fod yn ddefnyddiol i Hyrwyddwyr Caru Gwenyn eraill.

7. Cyfathrebu ac ymgysylltu

Cynhaliwyd trafodaeth ar gyfleoedd cyhoeddusrwydd ac ehangu'r cynllun nawr ac yn y dyfodol.

Ymdriniwyd â'r pwyntiau canlynol;

Sylw ar y teledu – trafodwyd rhywfaint am fanteision cael sylw ar y teledu. Esboniodd MG ei bod yn teimlo mai cymharol isel fyddai'r manteision o'i gymharu â'r gwaith trefnu. Cytunodd y grŵp i barhau i adolygu hyn a manteisio ar gyfleoedd os byddant yn codi.

'Troeon cyntaf' – cytunodd y grŵp y byddai'n gyfle da i godi ymwybyddiaeth drwy roi rhywfaint o sylw i'r ysgol gyntaf, yr Awdurdod Lleol cyntaf ac ati i gael statws Caru Gwenyn. Cytunwyd hefyd er y bydd Ysgol y Gelli a Bron Afon yn cael eu tystysgrifau maes o law, efallai y byddai'n well aros tan y gwanwyn am gyfleoedd cyhoeddusrwydd.

Sylw ar-lein – awgrymwyd y byddai holl sefydliadau'r tasglu yn ddefnyddol yn sicrhau bod dolenni i'r wybodaeth am Caru Gwenyn ar wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru ar gael ar eu gwefannau a'u tudalennau Facebook ac ati eu hunain.

Astudiaethau achos – cytunwyd wrth i'r cynllun ddatblygu y byddai'n ddefnyddiol cynnwys astudiaeth achos ar gyfer pob math o sefydliad e.e.: ysgol, awdurdod lleol, cymdeithas tai. Byddai modd gofyn i'r sefydliad yn yr astudiaeth achos hefyd enwebu Hyrwyddwr Caru Gwenyn.

Gwefan annibynnol – cytunwyd y byddai'n ddefnyddiol yn y dyfodol cael gwefan Caru Gwenyn annibynnol. Byddai hyn yn helpu o ran storio gwybodaeth a hygyrchedd.

Pecyn y Wasg a Strategaeth Gyfathrebu – cytunwyd y byddai'n ddefnyddiol drafftio strategaeth gyfathrebu a phecyn y wasg safonol. Cynigiodd MG ddarparu brawddegau i'r wasg ac ati y mae hi'n eu defnyddio ar gyfer Grow Wild y gellid eu haddasu ar gyfer Caru Gwenyn.

Hyrwyddwyr Gwenyn – cytunwyd y byddai'n ddefnyddiol cael mwy o Hyrwyddwyr Caru Gwenyn

Hyrwyddo Caru Gwenyn – cytunwyd y byddai pob Hyrwyddwr Caru Gwenyn yn ceisio sicrhau tri datganiad o ddiddordeb yn y cynllun erbyn y Nadolig.

Camau gweithredu

- SB i ymchwilio i'r posibilrwydd o gael Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig i gyflwyno'r tystysgrifau yn y gwanwyn.
- Pawb i ystyried y posibilrwydd o gynnwys dolenni i'r wybodaeth am Caru Gwenyn ar wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru ar eu gwefannau a thudalennau Facebook ac ati eu hunain.
- Pawb i ystyried sut y gellir bwrw ymlaen â gwefan Caru Gwenyn annibynnol
- MG i anfon pecyn y wasg Grow Wild at SB
- SB i ddrafftio strategaeth gyfathrebu a phecyn y wasg i'r grŵp ei gymeradwyo.
- Pawb i annog cysylltiadau perthnasol i ddod yn Hyrwyddwyr Caru Gwenyn
- Pawb i geisio sicrhau tri datganiad o ddiddordeb yn y cynllun erbyn y Nadolig.

8. Crynodeb – ffordd ymlaen y cytunir arni a'r camau nesaf

Tynnodd NB sylw at y broblem sy'n wynebu cynllun Cyfeillgar i Wenyn Sir Fynwy yng ngoleuni'r cynllun cenedlaethol Caru Gwenyn newydd, gan fod cynllun Cyfeillgar i Wenyn Sir Fynwy eisoes wedi ennill ei blwyf ac yn glir i bawb yn y sir. Roedd y grŵp yn teimlo mai'r agwedd gadarnhaol y dylid ymgymryd â hi fyddai annog derbynwyr Cyfeillgar i Wenyn Sir Fynwy i wneud cais am statws Caru Gwenyn ar y sail eu bod eisoes wedi cyflawni llawer o'r hyn sy'n ofynnol ac y byddai modd iddynt ddangos pa mor dda mae Sir Fynwy yn ei wneud.

Rhoddodd NB wybod i'r grŵp fod cyn Dreffi yn eu Blodau wrthi'n paratoi cynigion ar gyfer ceisiadau'r flwyddyn nesaf ar hyn o bryd. Byddai hwn yn gyfle da i Hyrwyddwyr Caru Gwenyn drafod y cynllun â chysylltiadau Treffi yn eu Blodau ac awgrymu y byddent efallai yn awyddus i ystyried cynnwys camau gweithredu i fodloni meini prawf y cynllun yn eu cynigion.

Awgrymodd SS y byddai'n ddefnyddiol darparu cyflwyniad PowerPoint safonol fel adnodd ar-lein ar gyfer grwpiau/arweinwyr cymunedol mewn sefydliadau ac ysgolion a chael ysgolion i "werthu'r" syniad i gynghorau tref neu benaethiaid lleol ac ati.

i Hyrwyddwyr Caru Gwenyn i'w helpu i hyrwyddo'r cynllun. Cynigiodd BL i ddosbarthu cyflwyniad mae wedi'i lunio. Awgrymodd SS hefyd y byddai'n ddefnyddiol llunio pecyn addysg Caru Gwenyn ar gyfer ysgolion. Esboniodd LF fod Cadwch Gymru'n Daclus yn ystyried hyn fel rhan o'i waith gydag eco-ysgolion.

Fe wnaeth LF grynhoi'r cyfarfod – gweler yr holl gamau gweithredu

Dyddiad y cyfarfod nesaf – i'w gadarnhau; Mai neu Fehefin 2017 – cyfarfod arferol y tasglu

Camau gweithredu

- Pawb i ystyried sut mae helpu Cyfeillgar i Wenyn Sir Fynwy i hyrwyddo manteision y ddau gynllun.
- NB i ddosbarthu rhestr o gysylltiadau Treffi yn eu Blodau
- BL i ddosbarthu cyflwyniad Caru Gwenyn i'r grŵp
- SB i drafod pecyn addysg Caru Gwenyn ag arweinydd eco-ysgolion Llywodraeth Cymru.